

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121204079
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121204079.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Žiliny s.r.o., so sídlom Kvačalova 2, 011 40 Žilina, IČO: 36 007 099, právne zastúpený: HADBÁBNY & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Prielohy 1012/1C, 010 07 Žilina, IČO: 47 249 722, proti žalovanému: U. W., A.. X.X.XXXX, W. Q. XXXX/XX, XXX XX F., o zaplatenie 65,65 eur s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 65,65 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo zaplateného súdneho poplatku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 21.5.2021 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 65,65 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalobca je poskytovateľ služby MHD na území mesta Žilina. Medzi žalobcom a žalovaným vznikla použitím žalobcovho dopravného prostriedku žalovaným konkludentne zmluva o preprave osôb, ktorej súčasťou boli okrem iného prepravný poriadok MHD v Žiline účinný od 1.12.2015 a tarifa MHD v Žiline účinná od 1.1.2020. Žalovaný dňa 4.8.2020 porušil zmluvné podmienky, keď na linke č. 30 v čase 12:53 hod. cestoval s neplatným cestovným lístkom, resp. cestoval bez cestovného lístka, teda sa nepreukázal oprávnenej osobe žalobcu platným cestovným dokladom v súlade s prepravným poriadkom a tarifou. Napriek tomu, že žalovaný bol o svojej povinnosti zaplatiť základné cestovné a sankčnú náhradu riadne poučený a žalobca ho na úhradu označeného dlhu písomne vyzval aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu zostal žalovaný nečinný a svoj dlh neuhradil.

2. Tunajší súd vydal dňa 8.6.2021 platobný rozkaz č. k. 16Csp/64/2021-14, ktorým rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť do 15tich dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 65,65 eur a zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 82,42 eur.

3. Voči tomuto platobnému rozkazu podal písomným podaním doručeným súdu 21.6.2021 žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že neuznáva nárok žalobcu v celom rozsahu. Konštatoval, že celé konanie je možné charakterizovať ako spotrebiteľskú vec. Dôvodil, že v inkriminovaný deň sa vydal na cestu vlakom z Prešova do Budatína pri Žiline na Celoslovenské stretnutie nevidiacich organizované Úniou nevidiacich Slovenska ako organizovaný člen tejto organizácie. Uviedol, že mal pripravených päť centov na zakúpenie cestovného lístka, avšak keď podišiel k vodičovi s úmyslom zakúpiť si cestovný lístok, vodič bol zabarikádovaný za sklenenou bariérou, pričom keď mu ukázal mincu, len niečo zamrmľal čomu nerozumel. Až po asi minúte zistil, že vodič to spravil úmyselne, lebo určite vedel, že vo vozidle sú revízori, pričom poukázal na to, že revízorka ukázal preukaz ŤZP s označením blind vydaní Okresným

úradom Prešov, odbor kompenzácie ŤZP, pričom jej počínaniu nerozumel, nakoľko vo všetkých mestách je preprava nevidiacich s bielou paličkou, alebo vodiacim psom bezplatná. Žalovaný konštatoval, že na to, aby bol vecne legitimovaný by musel uzavrieť s dopravcom zmluvu o preprave osôb k čomu však podľa jeho názoru nedošlo. Navrhol vyššie uvedený platobný rozkaz zrušiť a v prípade ak by súd jeho odporu s vecným odôvodnením nevyhovel, žiadal, aby súd nepriznal žalobcovi trovy konania podľa § 257 CSP z dôvodu, že ako nevidiaci má obmedzené príjmové možnosti a jeho jediným príjmom je iba invalidný dôchodok vo výške životného minima.

4. K odporu žalovaného sa písomným podaním zo dňa 13.8.2021 vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný sám vo svojom odpore poukazuje na to, že do dopravného prostriedku nastúpil s vedomím, že ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je oslobodený od platenia cestovného. Teda nastúpil do prostriedku hromadnej dopravy žalobcu z vlastnej vôle a z vlastného rozhodnutia. Bezplatné cestovné v linkách MHD je výlučným rozhodnutím príslušného prevádzkovateľa tejto dopravy, nie všeobecným pravidlom. Žalobca ďalej konštatoval, že podľa čl. V. ods. 1 tarify súčasne platí, že žalobca umožňuje bezplatné cestovanie len sprievodcovi (osoba staršia ako 10 rokov, alebo vodiaci pes), osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je držiteľom ŤZP - S. Žalobca poukázal na to, že v zmysle čl. II. ods. 1 písm. d) tarify MHD v Žiline účinné od 1.1.2020 je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím - držiteľ preukazov ŤZP a ŤZP-S povinná zakúpiť si zľavnený jednorazový cestovný lístok (jednopásmový). Žalobca tiež poukázal na to, že predaj cestovných lístkov u vodičov ich spoločnosti je len doplnkový, tzn. že cestujúci nikdy nie je obmedzený na kúpu cestovných lístkov len u vodiča, ale môže si cestovný lístok zakúpiť aj prostredníctvom SMS správy mobilného telefónu, alebo na predajnom mieste žalobcu, alebo na predajnom mieste jeho zmluvného partnera v novinovom stánku, alebo z predajného automatu, ktorý sa nachádza aj okrem iného aj na zastávke pri železničnej stanici, kde žalovaný v dotknutom čase nastupoval do prostriedku MHD žalobcu. Konštatoval ďalej, že revízori a vodiči MHD pracujú nezávisle od seba a vodič nie je povinný oboznamovať cestujúcich s podmienkami prepravy, pričom s týmito sa má možnosť oboznámiť žalovaný pred nástupom do dopravného prostriedku. Ďalej žalobca konštatoval, že momentom nastúpenia do vozidla cestujúci vyjadril súhlas byť viazaný podmienkami dopravcu, medzi ktoré patrí povinnosť pred použitím dopravného prostriedku oboznámiť sa s ponukou a pravidlami prepravných služieb, povinnosť zakúpiť si cestovný lístok a tento lístok si bezprostredne pri nástupe do vozidla označiť v označovacom zariadení na to určenom. Zdôraznil, že navyše cestujúci sám tvrdil, že nemal zakúpený cestovný lístok, čím nespĺnil podmienky za prepravu podľa prepravného poriadku žalobcu. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

5. K vyjadreniu žalobcu sa písomným podaním doručeným súdu 6.9.2021 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že vyjadrenie žalobcu je celkovo nedostatočné, zavádzajúce a zmätočné. Poukázal na to, že žalobca vo svojom vyjadrení už nehovorí o spotrebiteľovi s ŤZP blind nevidiacom, ale iba o osobe s ŤZP všeobecne. Dôvodil, že preukazu ŤZP blind je cestovný lístkom na bezplatnú prepravu v mestskej doprave, ale je to skutočnosťou len u serióznych dopravcov. Uviedol, že mnohé dopravné spoločnosti majú nainštalované elektronické povelové prijímače pre nevidiacich, čím poskytujú dopravu pre nevidiacich bezplatne. Pričom je nutné uviesť, že u nevidiaceho možno predpokladať, že jeho rozhodovanie a správanie je obtiažne a možno predvídať, že dôjde k omylu. Žalovaný tiež poukazoval na príjmy vedenia podniku žalobcu a porovnával ich s príjmami nevidiacich osôb. Žiadal konanie zastaviť a zároveň nepriznať trovy konania žalobcovi.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 3 je hlásenie tarifných a prepravných podmienok zo dňa 4.8.2020, na č. I. 14 sa nachádza platobný rozkaz tunajšieho súdu č. k. 16Csp/64/2021-14 zo dňa 8.6.2021, na č. I. 17 a nasl. je odpor voči tomuto platobnému rozkazu, na č. I. 21 je fotokópia preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, na č. I. 26 sa nachádza vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného, na č. I. 29 a nasl. je tarifa MHD v Žiline platná od 1.1.2020, na č. I. 53 sa nachádza vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu, na č. I. 82 je vyjadrenie doplnenia žalovaného, na č. I. 88 je e-mail žalovaného napokon súd oboznamuje aj ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný dňa 4.8.2020 porušil zmluvné podmienky, keď na linke č. 30 v čase 12:53 hod. cestoval s neplatným cestovným lístkom, resp. cestoval bez cestovného lístka, teda sa nepreukázal oprávnenej osobe žalobcu platným cestovným dokladom v súlade s prepravným poriadkom a tarifou.

8. Z hlásenia o porušení tarifných prepravných podmienok zo dňa 4.8.2020 (č. I. 3 spisu) vyplýva, že cestujúci - žalovaný cestoval dopravným prostriedkom žalobcu bez cestovného lístka za čo mu bol uložený postih vo výške 65 eur ako aj cestovné vo výške 0,65 eur. V poznámke k hláseniu o porušení tarify prepravných podmienok je uvedené, že pán mal ŤZP-S (vzadu nevidiaci - blind).

9. Písomným podaním zo dňa 18.11.2020 žalovaný oznámil právnomu zástupcovi žalobcu, že podľa jeho názoru v inkriminovaný deň ani nedošlo k uzavretiu zmluvy o preprave osôb s dopravcom Dopravného podniku mesta Žilina, keďže k uzavretiu zmluvy o preprave osôb mestskej doprave dochádza konkludentne. Opätovne konštatoval, že v inkriminovaný čas nebol čiernym pasažierom, pretože revízorka dopravcu predložil preukaz ŤZP s označením blind, ktorý podľa prepravných poriadkov všetkých dopravcov v mestskej doprave na Slovensku nahrádza cestovný lístok.

10. Na pojednávaní konanom dňa 4.11.2021 v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa ospravedlnil právnym zástupca žalobcu uviedol, že zotráva na podanej žalobe v celom rozsahu. Konštatoval, že boli porušené ustanovenia zákona č. 56/2012. Poukázal na to, že žalovaný sa mal oboznámiť s cestovným poriadkom, pritom ak tak neučinil, podstúpil toto riziko. Uviedol, že bezplatné cestovné je v kompetencii jednotlivých dopravcov, pričom nie je ani vyslovene upravené v zákone. Námietky žalovaného považoval za právne a skutkovo irelevantné. Konštatoval, že ťažko zdravotne postihnutá osoba má nárok na zľavu z prepravy a osoba, ktorá ju sprevádza, má túto prepravu zdarma. Navrhol žalobe vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

11. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

12. Podľa § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

13. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa § 761 Občianskeho zákonníka dopravca je povinný starať sa pri preprave najmä o bezpečnosť a pohodlie cestujúcich a pri hromadnej preprave im umožniť používanie spoločenských a kultúrnych zariadení. Podrobnosti upravia prepravné poriadky.

15. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 56/2012 Z. z. zverejnený prepravný poriadok je súčasťou návrhu dopravcu na uzavretie prepravnej zmluvy a po jej uzatvorení je jeho obsah súčasťou zmluvných práv a povinností účastníkov zmluvy.

16. Podľa § 12 ods. 1, 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších zmien a doplnkov Dopravca je pred začatím prepravy a počas nej oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len "dispečer") dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

Vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení

a) vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý napriek upozorneniu neuposlúchne pokyn alebo príkaz podľa odseku 1, poruší povinnosť podľa prepravného poriadku, neoprávnene sa zdržiava v autobuse, svojím správaním ohrozuje bezpečnosť prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú jazdu autobusu, znečistí autobus alebo obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu podľa prepravného poriadku,

b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2,

c) vylúčiť z prepravy cestovnú batožinu, príručnú batožinu cestujúceho alebo jeho živé spoločenské zviera, ak sú prekážkou bezpečnej prepravy alebo pokojnej a pohodlnej prepravy, najmä ak obťažujú cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

17. Podľa § 14 ods.1 písm. d/ cit. zákona cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

18. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z., ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

19. Podľa § 16 ods.1 cit. zákona potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

20. Podľa § 16 ods.4 cit. zákona Cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

21. Podľa § 17 ods. 1,2,3 cit. zákona Tarifa upravuje

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

22. Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

23. V zmysle čl. II., ods. 1 písm. d) Tarify mestskej hromadnej dopravy v Žiline účinné od 01.01.2020 (ďalej len „tarifa“), je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím - držiteľia preukazov ŤZP a ŤZP-S, povinná zakúpiť si zľavnený jednorazový cestovný lístok (jednopásmový). Uvedené rovnako platí pri prestupných cestovných lístkoch (čl. II., ods. 2, písm. b) tarify) alebo predplatených cestovných lístkov (čl. II., ods. 6, písm. g) tarify). Podľa čl. V., ods. 1. tarify súčasne platí, že žalobca umožňuje bezplatné cestovanie len sprievodcovi (osoba staršia ako 10 rokov alebo vodiaci pes) osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je držiteľom preukazu ŤZP-S.

24. Podľa čl. II ods. 1 Prepravného poriadku DPMŽ, prepravný poriadok mestskej hromadnej dopravy (ďalej len MHD) v Žiline - Tarifa MHD (ďalej len „tarifa“) a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach (ďalej len „zastávkový cestovný poriadok“) sú pre cestujúcich verejným návrhom Dopravného podniku mesta Žiliny s.r.o. (ďalej len DPMŽ), Kvačalova 2, 011 40 Žilina, IČO 36007099 (ďalej len „doprovca“) na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

25. Podľa čl. II ods. 2 Prepravného poriadku DPMŽ, občan, ktorý splní podmienky stanovené prepravným poriadkom a tarifou, má právo, aby ho dopravca riadne a včas podľa cestovného poriadku prepravil do cieľovej zastávky. Ak ho dopravca nemôže z nástupnej zastávky prepraviť vozidlom, pre ktoré bol tarifne vybavený, alebo ak sa znemožnilo pokračovanie v začatej ceste, cestujúci má právo na prepravu do cieľovej zastávky iným vozidlom tej istej, prípadne aj inej linky, a to bez zaplatenia ďalšieho cestovného.

26. Podľa čl. II ods. 3 Prepravného poriadku DPMŽ, potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a batožín a dokladom o zaplatení cestovného je označený cestovný lístok, platný SMS lístok. Cestovný

lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu, identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo dopravcu, druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivú trať, úsek trate a pod.) a výšku cestovného.

27. Podľa čl. IV ods. 2 Prepravného poriadku DPMŽ, pred začatím prepravy má cestujúci povinnosť oboznámiť sa s ponukou a pravidlami prepravných služieb (prepravný poriadok, tarifa a cestovné poriadky), ktoré sú zverejnené na internetovej stránke www.dpmz.sk alebo sú k dispozícii k nahliadnutiu na predajných miestach dopravcu v úplnom znení.

28. Podľa čl. IV ods. 3 Prepravného poriadku DPMŽ, cestujúci je povinný si pred prepravou zakúpiť cestovný lístok podľa platnej tarify, a to mimo vozidla MHD (s výnimkou nákupu cestovného lístka v doplnkovom predaji u vodiča - pozn. ktorý bol od 12.03.2020 zrušený) na určených predajných miestach dopravcu alebo prostredníctvom mobilného komunikačného zariadenia (SMS lístok) a byť na zastávke pripravený na nastúpenie do vozidla.

29. Podľa čl. VIII ods. 14 Prepravného poriadku DPMŽ, nevedomosť o ustanoveniach tarify cestujúceho neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie sankčnej úhrady a cestovného za porušenie tarifných podmienok.

30. Podľa čl. XI - základné podmienky použitia cestovného lístka ods. 1 Prepravného poriadku DPMŽ, cestujúci je povinný zaobstarat' si papierový cestovný lístok pred nástupom do vozidla MHD alebo u vodiča a bezprostredne pri nástupe do vozidla si na ňom označiť začiatok cesty v označovacom zariadení. Pri použití SMS cestovného lístka, ktorý sa vo vozidle neoznačuje, platí podmienka, že cestujúci je povinný nastúpiť do vozidla už s prijatým platným SMS cestovným lístkom.

31. Je nutné uviesť, že pri osobnej preprave osôb ide o zmluvu spotrebiteľskú zmluvu, pričom žalovaný prejavil úmysel uzavrieť túto zmluvu nastúpením do dopravného prostriedku žalobcu. Za vyslovene nemiestne považuje súd tvrdenia žalovaného o mafiánskych praktikách žalobcu a rovnako tak komparáciu príjmu žalobcu s príjmom štatutára žalobcu.

32. Súd konštatuje, že nebolo sporným, že žalovaný cestoval v motorovom vozidle žalobcu bez platného cestovného lístka. Obrana žalovaného spočívala najmä v jeho predstave, ako by mal žalobca poskytovať prepravné služby, a s akými zvýhodneniami pre jednotlivé kategórie osôb. Dá sa chápať obmedzenie žalovaného spôsobené jeho zrakovým hendikepom, avšak je to žalobca, ktorý si určuje zľavy a zvýhodnenia cestujúcich v zmysle jeho tarify, ktoré korešpondujú so zákonom o cestnej doprave.

33. Listinnými dôkazmi bolo preukázané, že žalovaný sa na výzvu dňa 4.8.2020 nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, preto žalobcovi vznikla pohľadávka voči žalovanému vo výške 65,65 eur, predstavujúca cestovné 0,65 eur a postih/pokuta 65 eur. Vzhľadom na oprávnený nárok žalobcu súd zaviazal žalovaného na zaplata sumy 65,65 eur a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

34. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

35. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Podľa § 262 ods.1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade

trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný účastník nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, prihliada na postoj účastníkov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnému účastníkovi alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. 12. 2011, č. k. II. ÚS 563/2011-14).

39. Je potrebné konštatovať, že žalobca bol síce v konaní úspešný, avšak na druhej strane je potrebné zaoberať sa majetkovými pomermi a príjmami žalovaného, ktorý je ťažko zdravotne postihnutým (nevidiacim) invalidným dôchodcom, pričom jeho príjmom je len príjem tohto dôchodku. S ohľadom na vyššie citované právne ustanovenia súd rozhodol tak, že aj napriek úspechu žalobcu, poukazujúc na § 257 CSP, vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% zo zaplateného súdneho poplatku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.